

»SLOVENE« velja
po pošti na vsaki strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej K 240—
za pol leta " " " 120—
za četrt leta " " " 60—
za en mesec " " " 20—
Za izposojnino celotne no K 480—
Sobotna izdaja: —
za eno leto " " " 40—
za izposojnino " " " 60—

SLOVENE

== Cene inseratov: ==
Enostopna petina vrata mali
oglasni po K 4— in K 6—
veliki oglasni nad 45 mm vi-
šine po K 8—, poslana itd.
po K 12—.
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik 1922.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Količinski se ne vračajo; delovna pisma se ne
sprejemajo. Uredn. tel. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun pošte hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnike in št. 348 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 23.311, bosn.-herc. 7563.

Za versko vzgojo.

Spiro zakonskega načrta za srednje
šole, ki ga je dal minister Pribičević iz-
delati po »Glavnem Prosvetnem Savezu«,
in ki na gimnazijah verouk odpravlja, je
izšel v »Glasniku profsorskega društva«
(oktoberski zvezek) članek izpod peresa
profesorja Konstantinovića, Srba, članek,
ki zasluži občo pozornost.

Profesor Konstantinović izvaja v glav-
nih potezih sledeče misli:

»Smatramo, da je neodpušljiv greh
puščati mladino brez verske vzgoje v onih
letih, ko se budijo strasti.« Nato pisatelj
na podlagi Willmanna, Försterja, Raina
dokazuje nepopolnost zgolj umske vzgoje:
»Razviti razum brez etične
vzgoje postaja svetilka v ro-
kah zločinca, katera osvet-
ljuje pot slabim nagonom in
njihovi zadovoljitvi.« Mi se ne
spuščamo tu v podrobnosti, ker je to na-
čelo pač splošno priznано. Pač pa ima ne-
precenljivo važnost dejstvo, da se vsi res
globočomisljeni filozofi, pedagogi in socio-
logi danes z malimi izjemami strinjajo v
tem, da je le vera v stanu podati člo-
veštvu taka moralna načela, ki res morejo
ravnati življenje tako posameznika kakor
cele družbe. Avtor pa poudarja z vso
odločnostjo, da zavzema v tem oziru
krščanska vera prvo mesto, prvič,
ker je etični nauk Kristusa, Boga-človeka,
dejansko najvišji med vsemi, drugič, ker
je le ta krščanska etika imela odločilni
vpliv na moralni napredek človeške druž-
be. Vsi etični nauki, njih jih je zasnoval
še tako globoki um tega ali onega filo-
zofa na zgolj znanstveni podlagi, so ostali
za dejansko življenje narodov brez vsa-
kega vpliva, z drugimi besedami: edi-
nole verska morala, pri naj-
bolj kulturnih narodih kr-
ščanska, ima socialno, tvorno
moč, dočim so modroslovni sistemi v tem
oziru dokazali svojo popolno neplodovitost.
Zato je čisto odveč, prerokati se o možnosti
ali nemožnosti zgolj znanstvene etike; so-
cialno življenje človeštva doprinese ne-
ovrgljivi dokaz, da je le vera dejanska
podlaga, motiv in realni činitelj moralnega
napredka in izpopolnjevanja.

O tem socialnem vplivu in tvorni kul-
turni moči vere sodijo moderni misleci
med drugim:

»Krščanska vera na način, ki mu dru-
god ni najti primere, ustvarja najvišjo so-
cialno kulturo. Zgolj umska veda ni v
stanu, da posameznika odvrne od sebičnih
ciljev, marveč to je po izkušnji mnogih
tisočletij mogoče le po sili verskega živ-
ljenja, verske tradicije, verske avtoritete.«
(Ghatterton Hill: »Posameznik in država.«)
— »Vsaki pravi smisel za socialno enoto,
vsaka resnična zvestoba, čut za odgovor-
nost in prava kultura izvirajo iz vere, naj-
večje duhovne sile človeštva.« (John Ru-
skin) — »V vseh vekih obstoji tesna zveza
med vero in moralno. Moralne norme, ki
so izšle iz socialnih potreb, se smatrajo
kot verske dolžnosti in dobivajo s tem
neko tolažljivo blagost in toploto, katere
jim hladni razum ne more dati. Vera v
službi socialnega dela more še danes ne-
običajno blagodejno delovati.« (Jerusalem:
Uvod v filozofijo.) — »Harmonično razviti
človek potrebuje vede, umetnosti, litera-
ture, filozofije, politike, moralnosti in vere.
Vera je duhovna sila, ki združuje vse raz-
lične elemente duševnosti v eno« (Masa-
ryk). — »Znanost ne more nadomestiti
vere, niti more vere osnovati, ampak more
samo življenju služiti pri težnji za višjimi
ideali. Zato ne more biti resničnega na-
sprotstva med vero in vedo« (Mareš). —
»Vera podaja sliko sveta in življenja, osno-
vano na drugi podlagi nego je veda, na
močnejši polovici človeškega bitja« — na
potrebi po najvišjem etičnem idealu (Dri-
na). — Veda nam daje sredstev za nepo-
srednje življenjske cilje, toda na vprašanje,
kaj je smisel življenja, ostaja nema. Tu
imamo vest. Toda višje razviti duh potre-
buje potrditve za zahteve svoje vesti in jo
najde samo v veri (Boutroux). — Vera je
organizirana v cerkvi, le v cerkvi pomeni

socialno silo. V tem smislu pravi Höfding
(Religionsphilosophie): »Značaj cer-
kve v socialnem pogledu ob-
stoja predvsem v tem, da ona
zastopa visoki idealizem sre-
di omejenega, prozaičnega,
egoističnega sveta.« — »Glavni
vzrok razpadanja Rusije leži v brezmo-
ralnosti revolucionarnega izobraženstva, ki je
izšla iz bogotajstva« (Dr. Kramar, Ruska
kriza, 1921). Pomanjkanje prostora nam
žalibog onemogočuje, da navajamo še več
citátov glede tega predmeta; naglašamo le,
da se navajajo skoro sami taki misleci, ki
niso niti oddaleč na sumu kakšnega tako-
zvanega klerikalizma.

Profesor Konstantinović izvaja v tej
zvezi, kako je prava in solidna državljans-
ka vzgoja na brezverski in nekrščanski
podlagi nemogoča. To nam dokazuje baš
naš vek, v katerem gre demora-
lizacija vsega javnega življe-
nja vzporedno z razkrstja-
njevanjem družbe. Pohlep po
gmotnem bogatstvu, dobičku,
čutnih nasladah, zapostavl-
janje splošnega socialnega
blaga za privatnim narašča
direktno proporcionalno s
propadanjem verskega kr-
ščanskega čuvstvovanja. O tem
času so naši politiki našli za primerno, da
uvadejo v ustavo fakultativno versko
vzgojo, medtem ko se je v Nemčiji 114 vse-
učiliških profesorjev izrekovalo za obvez-
no versko vzgojo, ki jo imenujejo »izhodiš-
če in središče vse vzgoje«. Se bolj pa je
pogubno, da hoče »Glavni prosvetni savez«
na gimnazijah verouk sploh odpraviti in ga

nadomestiti z nekakimi predavanji o
»osnovah etike« in »zgodovini verstev«,
dasi je gimnazijcu najbolj potrebna prava
verska vzgoja.

Zanimivo je, kako profesor Konstat-
inović dokazuje, kako je ta protikršćanska
tendenco naše postavočaje v ostrem
nasprotju s srbsko narodno
dušo. Versko indiferentni politiki nimajo
prava zaradi svojega indiferentizma oro-
pati srbsko narodno dušo vzgoje po nje-
nih krščanskih zgodovinskih idealih. To je
krivica napram srbski pravoslavni cerkvi,
tej največji moralni učiteljici in vzgojite-
ljici srbskega naroda.

Na IV. seji srbske narodne skupščine
na Krfu je Pašić svečano proglasil, da bo
srbski narod svojo vero kot najjačji činitelj
morale v narodu vedno čuval. Najboljši
srbski pedagogi sedanosti, Dr. Bakić,
Ljub. Protić, R. Vrhovec, poudarjajo, da
moralni pouk ne more imeti uspeha brez
verske osnove. V Angliji in Ameriki se
verski pouk v krščanskem duhu goji od
ljudske šole do zadnjega izpita na vseuč-
lišču. Brezverski pouk v Franciji in Italiji
je doživel popolni fiasko.

Profesor Konstantinović zaključuje svo-
jo razpravo sledeče:

»Zahtevamo v interesu mla-
dine in zaradi srečnejše in
lepše bodočnosti našega na-
roda, da verski krščanski po-
uk ostane na vseh razredih
srednje šole, kakor se je vr-
šil do zdaj v vseh pokrajinah,
da se mladina vzgaja v duhu
vere svojih očetov, v duhu
evangeljskega idealata«

Nenadni preobrat na curiški borzi.

VALUTE VSEH DRŽAV ZNATNO POSKOČILE.

Curih, 26. nov. Berlin 4.75 (včeraj
1.85), Holandija 184 (188.25), New York
577 (526), London 21 (21.02), Pariz 41 10
(36.80), Milan 23.90 (21.50), Praga 6 20
(5.55), Varšava 0.09 (0.12), Zagreb 2 50
(1.70), Budimpešta 0.82 (0.57), Bukarešta
5.25 (2), Dunaj 0.37 (0.17), avstr. krone
0.26 (0.12). — Ta nenadni dvig kurza za
toliko točk skoro pri vseh tujih vredno-
tah ima pač svoj vzrok pri presoji med-
narodnega političnega in gospodarskega
položaja. Najbolj je v tem smislu delova-
la vest, da hoče Amerika odpustiti svo-

jim evropskim dolžnikom polovico vojnih
dolgov, ako se v glavnem sprejmejo njeni
načrti glede omejitve oboroževanja na
morju. Tudi vest, da sta se Japonska in
Amerika g'de Daljnega vzhoda že več-
alimenj soprazumeli in je vsled tega upa-
ti na dobre mednarodne kupčije na Ki-
tajske, ni ostala brez vpliva. Zdi se pa
tudi, da velesile po odstranitvi vojne ne-
varnosti na Daljnem vzhodu vsaj za dal-
jšo dobo, mislijo razviti intenzivne trgo-
vske stike z Rusijo.

PROTICEVA SODBA O POLČŽAJU.

Belgrad, 26. nov. Današnji »Radikal«
piše o krizi: Gospod Pašić je bil na pred-
včerajšnji seji radikalnega poslaniškega
kluba pooblaščen, da uredi vprašanje ka-
bineta tako, kakor bo najkoristnejše za dr-
žavo. S tem pooblastilom pa je zvezana ve-
lika odgovornost za g. Pašića samega. On
pozna razpoložbo svojega kluba. Lahko
bi se reklo, da se g. Pašić nahaja pred di-
lemo: ali se zameriti klubu, ki mu je dal
najširše pooblastilo, ali pa demokratom.
Vsekakor prvega ne bo mogel storiti, pa
bo zato nedvomno podal ostavko.

MUSLIMANI ZA SEDANJO KOALICIJO.

Belgrad, 26. nov. Več članov musli-
manskega kluba je prišlo včeraj v Belgrad,
med njimi tudi min. za trgovino dr. Spaho.
Sodeč po zadržanju teh poslancev vlada
pri muslimanih razpoloženje, da ostane da-
našnja koalicija. Muslimani dotedaj še niso
mislili na to, ali naj se sestavi nova vlada
z novimi osebnostmi. Muslimanski klub bo
imel danes popoldne sejo, na kateri se bo
razpravljalo o rekonstrukciji.

POGAJANJA ZA REKONSTRUKCIJO VLADE.

Belgrad, 26. novembra. Davidović je v
demokratskem klubu poročal o pregovorih
z g. Pašićem, ki je izjavil, da radikali por-
telfj notranjega ministristva ne smatrajo za
vprašanje, da pa stoji na stališču, da naj
ta portelfj prevzame druga osebnost. Pašić
se ne protivi temu, da ostane g. Pribičević
v bodočem kabinetu, da pa je potrebno, da
postane minister za notranje stvari človek,
ki bo vodil politiko pomirljivosti napram
vsem plemenom našega naroda, posebno
pa napram Hrvatom. Pašić je izjavil Davi-

doviću, da mu je kralj priporočal, naj se
vršijo pogajanja najprej med posameznimi
parlamentarnimi klubi, potem pa, ko bo
dosežen sporazum, bi bil kralj pripravljen,
sprejeti demisijsko kabineta in poveriti Pa-
šiću rekonstrukcijo. V demokratskem klubi
se je govorilo o taktiki v parlamentu
ter se je sklenilo, da naj se čimprej skliče
narodna skupščina, da začne z rednim de-
lom.

BOJ ZA MINISTRKE STOLICE.

Belgrad, 26. nov. Klubi vladne večine
do sedaj še niso razpravljali o osebah za
preosnovane ministrske resorte. Demokra-
tski ministri so položili svoje resorte v roke
kluba. V demokratskih krogih obstoja
struja, da naj se portelfj ministristva za
notranje stvari poveri kakemu Hrvat, po
vsej priliki dr. Čedi Lukiniću ali dr. Ivanu
Ribarju. Vendar pa se bivši samostalci, na-
prednjaki in liberalci protivijo tej kombi-
naciji in predlagajo svoje kandidate: Kosto
Timotijevića, Vojo Marinkovića ali Vojo
Veljkovića.

IZ ZAKONODAJNEGA ODBORA.

Belgrad, 26. nov. Danes dopoldne je
bila seja prve sekcije zakonodajnega od-
bora, na kateri se je razpravljalo o začas-
nem zakonu z dne 27. junija t. l. o prora-
čunskih dvajajstinah. Po referatu glavne-
ga ravnateljstva državnega računovodstva
je treba povečati najprej odobreni kredit
500 milijonov dinarjev za 160 milijonov di-
narjev. S tem je popravljena samo števil-
ka, zakaj ko je bil odobren kredit 500 mi-
lijonov, se je mislilo, da se bo zboljšala
valuta dinarja. Predlog za zvišanje kredita
je bil sprejet z večino. Sprejet je tudi novi
člen 96, ki ureja položaj uradniškega ra-
čunovodstva z izpremembo, da se je pri-

stavilo pasusu: »Kdor je končal državno
trgovsko akademijo, oziroma šolo ali drž.
geodetsko šolo, ustanovljeno leta 1889. in
kdor je najmanj 15 let bil uradnik v račun-
ski stroki,« »kdor je bil v položaju nad-
zornika ali načelnika odseka v glavni di-
rekciji državnega računovodstva ali naj-
manj 15 let kot ukazni uradnik v račun-
ski stroki.« — Člen 96. je bil sprejet z na-
vedenima izpremembama, toda veljal bo
samo za one, ki se že nahajajo v finančni
službi, za one, ki bodo vstopili v bodoče,
ta člen ne velja. Poleg tega se je dodalo
drugemu stavku tudi: »Kdor je končal šest
razredov gimnazije in geodetsko šolo.« —
Predlog o uredbi glede državnih tečajev,
ki naj bi se podaljšali do januarja 1923, je
bil odgođen, ker se ni mogel doseči spo-
razum.

NAŠE ZUNANJE POSOJLO.

Belgrad, 26. nov. Današnji »Beograd-
ski Dnevnik« piše: Naša vlada smatra, da
je najpovoljnija ponudba za poročilo po-
nudba tvrdke Bolton et Komp., s katero je
minister dr. Kumanudi dosegel v Londonu
sporazum. Radi tega se je začela naša vla-
da pogajati z Anglijo, da se tako izvrše
običajne formalnosti. Brzojavni odgovor se
pričakuje danes. Ponudba Rotschildove
skupine in ponudba belgijskega bančnega
konsorcijsa nista bili tako ugodni in se zato
ne bo razpravljalo o njima.

NOVA ALBANSKA KRIZA.

Pariz, 26. nov. »Daily Telegraph« po-
roča, da se je začela nova albanska kriza.
Ko je Jugoslavija svoje čete po odluku po-
slaniške konference umaknila, je tiranska
vlada takoj zahtevala, da bi smele njene
čete zasedi nevtralni pas. Poslaniška kon-
ferenca pa te zahteve tiranske vlade ni
odobrila, ker je mnenja, da ima samo lo-
kalno orožništvo pravico čuvati nevtralni
pas do končnoveljavnega sklepa in rešenja
v vprašanju mej. Tiranska vlada se sedaj
pogaja z zastopniki miriditskih poglavar-
jev, toda brezuspešno. Poslaniška konfe-
renca je sporočila tiranski vladi, naj po-
trpi.

RAZBURJENI ITALIJANI.

Rim, 25. nov. Listi z najostrejšimi
protesti komentirajo uradna poročila o
navodnih izjavah ministrskega predse-
dnika Brianda napram italijanskemu dele-
gatu Schanzerju v Washingtonu. V zbor-
nici je izjavil minister Della Torretta, da
na consulti o tem primeru ni nič znano
in je opozoril na to, da je bil ministrski
predsednik Briand pred svojim odpoto-
vanjem še gost italijanske delegacije. Ve-
černiki zahtevajo pojasnila, od kod pri-
haja mistifikacija.

Pariz, 25. nov. Kakor se poroča iz
Turina, je približno 100 dijakov, ki so bili
zaradi navodnega govora Briandovega o
italijanski armadi razburjeni, vdrla v
francoski konzulat, razdejalo pohištvo in
razbilo okna. Policija je razgnala demon-
strante. Turinski prefekt je okrajnega ko-
misarja zaradi zanemarjanja dolžnosti od-
pustil iz službe.

Pariz, 25. nov. Italijanski poslanik je
pravosodnemu ministru Bonneveyju kot
namestniku ministrskega predsednika Bri-
anda izrazil svoje globoko obžalovanje
zaradi dogodkov v Turinu. Bonnevey je
izjavil, da upa, da bo italijanska vlada
povzročitelje teh dogodkov primerno ka-
znila.

NEMCIJA BO POVABLJENA V WASHINGTON.

London, 26. nov. »Daily Express« po-
roča iz Washingtona: Predsednik Harding
se je včeraj izrazil tako, da se da sklepati
iz njegovih besed, da bo Nemčija pred od-
goditvijo razorožitvene konference najbrže
povabljena v Washington. Čujejo se tudi
različni glasovi, da bo povabljena tudi Ru-
sija. To izjavo smatrajo za Hardingov od-
govor na govor Brianda, ki je izjavil, da je
odvisna veličina francoske armade od Nem-
čije in Rusije. Vest lista »Exchange« iz
Washingtona trdi, da Bela hiša živahno po-
zdravlja željo, po kateri naj bi se še pred
odgoditvijo konference povabile Nemčija,
Rusija in nekatere druge države, ki danes
še niso zastopane na konferenci, in ki naj
bi sankcionirale sklepe konference skupno
z drugimi državami.

IZGREDI V TRSTU.

Trst, 26. nov. V zvezi s splošno stavko je prišlo do izgrede, pri katerih so bile vržene bombe. Fašisti in komunisti so se večkrat spopadli. Usmrčen je bil tajnik organizacije stavcev Müller, več drugih funkcionarjev je težko ranjenih.

MEDNARODNI DONAVSKI KONGRES.

Praga, dne 26. nov. (Izv.) Češkoslovaška vlada dela velike priprave za mednarodni donavski kongres, ki se bo vršil v Bratislavi.

DEZERTACIJE ČEŠKIH NEMCEV

Praga, 26. nov. (Izv.) Kakor se je ugotovilo, je povodom mobilizacije pobegnilo preko meje okoli 9000 češkoslovaških Nemcev. Ob povratku bodo vsi aretirani, vendar pa vlada pripravlja tozadevno splošno amnestijo.

UKRAJINSKA VSTAJA.

Lvov, 26. nov. (Izv.) Ukrajinski dopisni urad poroča, da je ukrajinska severna armada osvojila mesto Žitomir, levo krilo ukrajinske armade pa je bilo v okrožju Vaplinjaka poraženo.

KOLIKO JE KOMUNISTOV.

Riga, 26. nov. (Izv.) Mednarodna komunistična organizacija šteje 1.819.000 članov. Od teh odpadce na Jugoslavijo 85 tisoč, na Češkoslovaško 360.000, na Avstrijo 18.000, na Rusijo 550.000, na Nemčijo 360.000 članov.

HUGO STINNES.

London, 26. nov. Hugo Stinnes je zapustil London. Baje se odpelje v Hamburg, da uredi zadnje posameznosti londonskega dogovora g'de premoga.

London, 26. nov. Zunanji urad objavlja komunique, v katerem se izjavlja, da med Stinnesom in Lloyd Georgem ni bilo nobenih razgovorov.

ZITA BI ŠLA RADA V ŠVICO.

Funchal, 25. nov. Bivša cesarica Zita je izrazila željo, odpotovati v Švico, da bi bila navzoča pri operaciji slepiča enega njenih otrok. Naprosila je potem portugalske vlade zavezniske sile za dovoljenje odpotovanja.

ROPARSKI NAPAD NA VLAK.

Moravska Ostrova, 26. novem. (Izv.) Poštni vlak, ki vozi ob 8. uri zvečer med Staudingom in Strambergom, je v sredo napadlo pet roparjev, ki so bili oboroženi s samokresi. Službujoči poštni uradnik je nastopil proti roparjem, a je eden izmed njih dvakrat ustrelil nanj in ga težko ranil. Železničarji so končno prišli tri roparje. Roparji so vedeli, da je v vlak 200.000 kron denarja.

Politične novice.

+ K našemu včerajšnjemu članku »Nemčija in Rusija« naj s'uzijajo kot nadaljina ilustracija sledeča dejstva: Medtem ko zavezniki še zdaj o pomoči za Rusijo le diskutirajo, je Nemčija kot prva država že pred mesecem poslala v Povolžje prvi sanitetni vlak. Pri tej priliki je Trocki v slavnostnem govoru izjavil, da se »moramo učiti od Nemcev« (ta rek pohaja že iz časov Petra Velikega) in da je gospodarsko sodelovanje Nemčije in Rusije naravna posledica celega svetovnega položaja. V Berlinu ima moskovski sovjet svojo osrednjo gospodarsko mislo za celo Evropo, tam izhajajo tudi ruske gospodarske revije, v katere inserirajo nemške firme. Celo reakcionarni nemški

krogi priporočajo zdaj nemški industriji, naj se ne boji preskrbovati Rusije z vsemi potrebnimi tabrikati na kredit. Po neki vesti iz Londona je znani Stinnes te dni v Londonu predložil velik načrt, kako Rusijo z mednarodnim kapitalom gospodarsko dvigniti in tako od pomoči tudi brezposelnost ter nakopičenju blaga v Evropi.

+ Pri volitvah za parlament v Belgiji so dobili katoliki 92, socialisti 66, liberalci 33, stranka »bojnikov iz fronte« 5 mandatov.

+ Zveza narodov se preseli na Dunaj? Dunajski listi objavljajo komunique avstrijskega posaništva v Bernu, ki pojasnjuje na neke tozadevne govorce, da so merodajni faktorji vprašali zastopnika avstrijske vlade pri internacionalni delovni konferenci, ali bi bila avstrijska vlada pripravljena adaptirati stanovanja, ako bi se sedež Zveze narodov in mednarodne delovne konference morebiti preselil na Dunaj.

+ Washingtonska konferenca. Dočim se vprašanje o razorožitvi na koncem sploh ne bo več razpravljalo in se bo glede na številno moč vojnega brodograja Anglije, Japonske in Francije ter Italije sprejela gotovo proporcija, je rezultat posvetovanj o najbolj važnem daljnjezhodnem vprašanju še vedno negotov. Pač pa je Amerika na veliko začudenje sprejela predlog japonskega delegata, da naj se prizna status quo v Mandžuriji. To se pravi, da mora v tem oziru obstojati predhodni sporazum med Ameriko in Japonsko. Na podlagi tega se domneva, da se bo Japonska odpovedala svoji zvezi z Anglijo in vseh predprav na Kitajskem, da se ji le prizna posebnost pravice v Mandžuriji in morebiti tudi v Mongoliji. Seveda bi pa Anglija morala dati slovo svojemu protektoratu nad Tibetom. Severni Saha'in Japonska noče več odstopiti Rusiji, pač pa rusko celino, toda le pod gotovimi pogoji.

Dnevne novice.

— Na Dolih pri Liti se je vršila dne 24. nov. t. l. volitev novega župana, ker je stari odstopil. Izvoljen je bil g. Franc Knez, posestnik in lesni trgovec v Šapoti, pristaš SLS. Tudi v krajni šolski svet so izvoljeni sami odločni pristaši SLS.

— Prihodnja številka »Avtonomista« izide, kakor smo naprošeni objaviti, vsled nepredvidenih tehniških težav še v pondeljek predpoldne namesto jutraj.

— Suhor. Tu je prestopila 23letna Rusinja gospa Teodorija Rudakova, učiteljica za ročna dela, ki je bila civilno poročena s tukajšnjim ruskim ujetnikom g. Leopoldom Pibernik v mestu Tomsk, Sibirija, iz pravoslavja v rimsko katoliško cerkev. Na sprejem se je lepo pripravljala in je v župni cerkvi sv. Jožefa odločno izpovedala glavne resnice svete katoliške vere. Navzoče ljudstvo je bilo do solz ginjeno ker kaj takega še ni videlo. Prisotni so bili tudi dve priči in njen mož, s katerim se je takoj drugi dan cerkveno poročila. Cerkevne obrede je izvršil domači župnik g. duh. svetnik Jakob Pavlovčič. Bilo srečno!

— Preska-Medvode: Pev. odsek Kat. prosv. društva priredi 4. dec. ob 3. uri popoldne v društveni dvorani koncert. Na sporedu so narodne pesmi. — Odbor vse prijatelje uljudno vabi!

— Koledar Jugoslav. Kmetijske zveze za l. 1922 je izšel te dni. Koledar ima jako priročno obliko, je trdno in solidno vezan v platno in tudi cena nvisoka: 18 kron,

oziroma za one, ki pridejo sami po: le 16 kron. Poleg običajne koledarske vsebine prinaša koledar JKZ še mnogo izbrane poučnega gradiva za naše kmetovalce. Koledar toplo priporočamo. Dobl se pri JKZ v Jugoslovanski tiskarni, II. nadst.

— Družbna vzgoja na srednjih šolah. Češkoslovaško naučno ministrstvo se je zavzelo za to, da bi se poslej učenci na srednjih šolah učili tudi lepega obnašanja v družabnem življenju. V to naj bi služile predvsem telovadne ure, kjer naj bi se učenci že v prvem razredu učili lepega pozdravljanja, nastopa, hoje itd. Tudi pri predavanjih drugih predmetov naj se porabi vsaka prilika za pojasnila in pouk o družabnih oblikah. Razen tega naj bi učiteljski zbor na vsaki šoli izbral iz svoje srede po eno posebno primerno moč, ki bi vsaj enkrat na mesec v vsakem razredu posvetila eno uro družabni vzgoji. V šolske knjižnice morajo priti dobra dela te stroke, a učiteljstvo naj učence opozarja nanja. Ravnotako naj se porabi za družabno vzgojo šolski izleti in druge prireditve. — Ako se pomisli, da svet sodi le po zunanosti in da je mnogokrat vse odvisno od dobrega nastopa, bi le želeli, da bi se družbna vzgoja gojila tudi po naših srednjih šolah, kjer je vedno več učencev, ki v ožjem zasebnem krogu nimajo prilike, da bi se seznanili z lepimi družabnimi oblikami.

— Statistika o verskem gibanju med Čehi. Senator Hilgenreiner objavlja naslednjo statistiko o verskem gibanju na Češkem: Meseca decembra 1918. je bilo med šolskimi otroci v Pragi še 96.26 odstot. katoličanov, decembra 1919 94.54 odstot., a meseca marca 1921. le še 70.86 odstot. V češkoslovaško cerkev se prištevajo 8.77 odstot. šolskih otrok. Število brezkonfesionalnih se je od l. 1918. zvišalo od 0.28 na 13.45 odstot. Ti so torej od verske gornje največ pridobili, dočim so češki bratje (protestanti) zvišali svoje število od 2.15 le na 3.75 odstot.

— »Jugoslavijec« se preosnuje? Kakor se nam poroča, tozadevna včerajšnja notica, ki smo jo prejeli iz Maribora, ni točna. Neka družba pač namerava izdati dnevnik »Jugoslovanski Informator«, ni pa ta družba v nobeni zvezi z »Jugoslavijcem«, ki bo izhajala, kakor doslej. Razgovor v Mariboru se je vršil samo glede tiska.

— Osebnosti. Sanitetna referenta pri ljubljanskem zdravstvenem odseku dr. Franc Dolšak in dr. Ernest Mayer sta pomaknjena v V. činovni razred. — Pri oddelku ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani je pomaknjen žef dr. Rudolf Marn v V. činovni razred, okrajni glavar dr. Frau Ratej je pa imenovan za sekcijnega svetnika v VI. čin. razredu. — Ravatelj drž. kmetijske šole na Grmu Albert Vedernjak je pomaknjen v VII. čin. razred in pridružen v službovanje agrarni direktorji v Ljubljani. Kmetijski svetnik Bohuslav Skalický je imenovan za upravitelja državne kmetijske šole na Grmu. — Albin Cotič, asistent na drž. kmetijsko-kemijskem zavodu v Ljubljani je pomaknjen v IX. čin. razred. V isti razred sta pomaknjena strokovna učitelja na drž. kmetijski šoli v St. Juriju ob J. ž. inž. Franc Kropivšek in inž. Ferdinand Vorčina na Grmu. Strokovni učitelj na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru pa v X. činovni razred.

— Župnijski urad v St. Lovrencu ob Temenici (p. Velika Loka) rabi duhovnika, ki bi mogel v pastirstvu pomagati. Imel bi prosto stanovanje s kuhinjo ter znatno žitno biro. Reflektantje naj se obrnejo na župnijski urad p. Velika Loka.

— Uvozna carina na znanstvene knjige. V smislu izprememb in d. l. nitev zakona o splošni carinski tarifi z dne 30. junija 1921 C. br. 44.008. Uradni list 89/239 ex 1921, so knjige, ki so pisane ali tiskane v tujem jeziku in ki so mehko vezane, proste uvozne carine, dočim so knjige, pi-

sane ali tiskane v našem jeziku podvržene uvozni carini in sicer mehko vezane 150 oziroma 80 dinarjev, trdo vezane pa 190 oziroma 120 dinarjev za vsake 100 kg, višje postavke veljajo v razmerju s laozenskim, napram kateremu se uporablja maksimalni tarif, nižje pa v razmerju z državami, napram katerim postopamo po minimalnem tarifu. Trdo vezane knjige tujih jezikov plačujejo uvozno carino 20 dinarjev za vsake 100 kg.

Štajerske novice.

Š Slovensko gledališče v Celju. V nedeljo, dne 27. novembra ob 3. uri popoldne se ponavlja Suderman-ova »Tiha sreča«, z gosp. režiserjem Danilom iz Ljubljane, ki je imela popolen uspeh pri premieri.

Š Kandidati za mariborsko pokrajinsko oblast. Kakor poročajo iz Maribora, so za voditelje mariborske pokrajinske oblasti predvideni kot kandidati dvorni svetnik Ploj, prof. dr. Zolgar, dr. Sagadin in dr. Ballič.

Š Pri mariborskem občinskem sodišču je odložil mandat kot poslovska tajnik JSDS Slanovec.

Š Cerkveni rop. Dne 2. septembra se je Jakob Orzinek iz Sv. Kungote, večkrat kaznovan delomrznec, izprehajal pri treh ribnikih v Mariboru, ko mu je prišel nasproti neki neznanec in mu v razgovoru zaupal, da ima blizu cerkve sv. Aneha na Pohorju spravljene več cerkvenih posod. V tistem času so se namreč dogodili cerkveni ropi v župni cerkvi sv. Martina na Pohorju, kjer so bili ukradeni monstranca, ciborji in kelih; razen tega pa tudi pri podružnični cerkvi sv. Aneha. Neznanec je Orzineka pregovoril, da je šel z njim pogledat stvari in jih je ponudil v nakup zlatarju Tratniku v Mariboru, ki pa je bil o ropih že obveščen in je pustil Orzineka aretirati. Neznanec, ki je čakal na Orzineka pred trgovino, je pobegnil. Včeraj je bil Orzinek obsojen pred mariborskim kazenskim sodiščem na osem mesecev težke ječe.

Prekmurje.

p Most čez Muro med Dokležavjem in Veržemem še zmiraj ni dovršen. Mogel bi biti že pred več meseci predan obratu. Kje leži krivda?

p Razmejitev v Prekmurju je, kakor vse kaže, definitivno že dovršena. Ali bo vlada sedaj končno vendar enkrat že razpisala občinske volitve? Skrajni čas je, da po več letih neodgovornega vladanja po raznih gerentih in vladnih komisarijih pride v prekmurskih občinah ljudstvo do besede.

p Državne šole so, kakor slišimo, zavarovali pri neki liberalni zavarovalnici, ne da bi se razpisal natečaj, da bi se moglo za to potegovati tudi druge domače zavarovalnice. Kdo je spet zagrešil to nezakonitost?

p Prehod iz Medjimurja v Prekmurje na murskem mostu v M. Središču je skoraj tako strogo zabranjen, kakor iz Rakeka v Postojno. Brez potnega dovoljenja vojaške straže nobenega ne prepuščajo. Zakaj to? Saj smo vendar ena država in ljudje obeh teh pokrajin so od nekdaj živeli v ozkih trgovskih in prijateljskih odnosih, sedaj jim pa vojaštvo to omejuje.

p Prekmurske ceste so od naše zasedbe sem precej popravili. Vsa čast gradbenemu uradu! Le nebroj lesenih mostov od Murskega Središča do Dolnje Lendave je v takem stanju, da človek ni varen svojega življenja. V celem Prekmurju ni enega tako slabega mostu, ko jih je na tej 5 km dolgi cesti najmanj 10.

p V občini Dolnji Lendavi nameravajo že več let zapušteno občinsko bolnico na predlog gerenta Čuša in živinozdravnika Soka spremeniti v zavod za pijance. To ni baš slaba ideja za tamkajšnje žalostne razmere.

p Govori in sušja se v Dol. Lendavi mnogo o nekih pijanlih izgredih, ki so se zadnje mesece zgodili v tem obsejnem mestecu. Dobro bi bilo izvedeti kaj natančnejšega!

Colomba.

7

Prosper Mérimée. — Poslovenil — I —.

Prijela je svojo sobarico za roko ter stopila par korakov po krovu. Orso je stal nepremično za krmarjem in ni vedel, jo li sme spremljati ali zaključiti pogovor, ki se mu je zdel zajemljiv.

»Primaruha, lepo dekle,« je rekel pomorščak. »Ko bi ji bile vse bolhe v moji postelji podobne, bi se ne pritoževal, da me grizejo.«

Morda je miss Lidija slišala to prostiško pohvalo svoje lepote in se prestrašila, kajti skoro takoj je šla s krova v svojo sobo. Kmalu se je umaknil tudi Orso v svoj kot. Ko je zapustil krov, je stopila sobarica nazaj na krov. Ko je končala svoje poizvedovanje pri pomorščaku, je prinesla svoji gospe naslednje poročilo: ballata, ki jo je prekinila Orsova navzočnost, je bila zložena ob priliki, ko je bil pred dvema letoma umorjen polkovnik della Rebbia, oče našega znanca. Pomorščak ne dvomi, da se Orso vrača na Korziko, da se maščuje — te besede je rabil. Zatrjeval je, da morda ne bo dolgo, ko bomo videli v selu Pietranera »sveže meso«. Prestava teh ljudskih izrazov pomeni, da je Orso sklenil umoriti dva ali tri ljudi, ki so osumljeni očetovega umora. Bili so sicer tozadevno vsi v preiskavi pri sodniji, a dognalo se je, da so nedolžni kakor Lahov koš, ker so imeli v svoji oblasti sodnike, zagovornike, prefekta in orožnike.

»Na Korziki ni pravice,« je dostavil pomorščak. »Več dam na dobro puško kakor na kraljevega dvornega svetnika. Ko dobiš sovražnika, ti ostane le še izbira med tremi s.«

Ta zanimiva poročila so znatno izpremenila obnašanje in odnose miss Lidije do poročnika della Rebbia. Od tega trenutka je postal v očeh čudaške Angležinje — mož. Sedaj sta ji brezskrbnost v obrazu in prostodušna odkritost v glasu postali novi vrednoti. Kajti bili sta globoka potvara močne duše, ki ji nista dali pronikniti navzven niti najmanjšega čustva, ki jih skriva. Orso se ji je zdel kakor nekaj Fiesko, ki pod videzom vsakdanjosti skriva dalekosežne načrte.

Če je tudi manj lepo ubiti hudebneča kakor rešiti domovino, je vendar lepo maščevanje — lepo. Sicer pa žene ljubijo vsakega moža, da le ni polički. Torej je šele miss Nevil opazila, da ima mladi poročnik zelo velike oči, bele zobe, plemenit stas, da je dobro vzgojen, da je svetovno olikan. Drugi dan je govorila z njim pogosto in pogovori z njim so jo zanimali. — Dolgo ga je izpraševala o njegovi deželi in odgovarjal ji je dobro. Korzika, ki jo je zapustil še zelo mlad, naprej, da gre v srednjo, potem vojaško šolo, mu je okrašena s pesniškimi barvami ostala še dobro v spominu. Razvnel se je, ko je govoril o njenih

! Ljudska pristovina, ki pomeni: Schioppetto, stiletto, strada — puška, bolalo, cesta (beg).

! Odlična plemiška rodbina v Genui

gorah in gozdovih, o posebnih navadah ondoinih prebivalcev. Lahko si mislimo, da se je beseda maščevanje v njegovem pripovedovanju pojavila več kakor enkrat. Nemogoče je namreč govoriti o Korzijcih, ne da bi grajal ali opravičeval to njihovo strast, ki je prišla že v pregovor. Orso je presenetil miss Nevil, kajti obsojal je v splošnem večna sovraštva med sorojaki. Med kmeti jih je še nekako skušal zagovarjati, češ, da je med njimi to maščevanje le dvoboj revežev. »To je res,« je dostavil, »ker se more po popolnoma urejenem pozivu.« Pazi se, jaz se pazim,« to so obredne besede, ki si jih nasprotnika izmenjata, predno se začneta skrivati drug pred drugim po zasedah. Nikjer ni toliko umorov, kakor pri nas,« je dostavil; »a nikdar se ne vrše ti zločini iz malenkostnih razlogov. Res veliko morivcev je, a ne enega tatu.«

Kadar je govoril o maščevanju in morivcih, ga je miss Lidija pozorno opazovala, a ni mogla odkriti na njegovih potezah niti najmanjšega sledu vznemirjenja. Ko se je prepričala, da je duševno tako močan, da ostane prikrit vsakemu očesu razen njenemu, ki ga razume, je bila potrjena v veri, da duh polkovnika della Rebbia ne bo dolgo čakal zahtevanega zadoščenja.

Jadrnica je bila že pred Korziko. Gospodar je razkazoval glavne vrhove in obale. Dasi so bili miss Lidiji imena popolnoma neznana, je bila vendar le zadovoljna, da jih pozna, kajti nič dolgočasnejšega kakor brezimna pokrajina. Včasih je polkovnikov daljnogled pokazal kakega ruja-

vo oblečenega, z dolgo puško oboroženega otočana, ki je na majhnem konjičku dirjal po pobočju. Miss Lidija je mislila, da vidi v vsakem banditu ali sina, ki hoče maščevati očetovo smrt. Orso pa je trdil, da je miroljuben prebivalec iz bližnjega mesta, ki potuje po svojih opravkih, da pa nosi puško manj vsled potrebe kakor za kratek čas in iz navade, prav kakor angleški dandy ne gre iz hiše brez lepe palice. Dasi je puška manj plemenito in manj pesniško orožje kakor bodalo, se je vendar miss Lidiji zdelo, da se možaku kljub temu bolj poda kakor palica. Spomnila se je ob tej priliki, da lord Byron umrli vse junake s puško in ne s klasičnem bodalom.

Po treh dneh vožnje so se znašli pred otoki Sanguinares. Pred očmi naših potnikov se je odprl veličasten pogled na zaliv Ajaccio. Po pravici se primerja neapeljskemu zalivu. V hipu, ko je pristala jadrnica, je to podobnost še povečal goreči grm, ki je s svojim dimom ovijal vrh Punta di Girato ter tako spominjal na Vezuv. Slika bi bila popolna, ko bi se prišla v okolico Neaplja vojskovat Atilova vojska, kajti okrog Ajaccia je vse mrtvo in zapušteno. Mesto odličnih tovarn, ki jih od Neaplja do riuča Misene vidiš v vsakem kotu, vidiš v okolici Ajaccia le temno grmovje, v ozadju pa golo gorovje. Nikakih letovišč, nikakih bivaljši. Le tu in tam se po višinah okrog mesta osamljeno izloča nekaj belih stavb iz zelenega ozadja; to so nagrobne kapelice, družinski grobovi. Vse v tej deželi nosi na sebi znak težke in tožne lepote.

Liubljanske novice.

Ij Koncert Udruženja Jugoslovanskih Novinarjev. Spored koncerta, ki ga priredi ljubljanska sekcija Udruženja jug. novinarjev v četrti 1. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union« v proslavo narodnega ujedinjenja, je nastopil: 1. a) Sevan St. Mokranjac: X. rukovet srbskih narodnih pesmi; b) Pokorny, Teče voda, teče (Slovaška narodna pesem); c) Dev.: Svatbe na poljani. Mešani zbori, poje slov. glasbeno društvo »Ljubljana« pod vodstvom g. prof. Marka Bajuka. 2. Iv. Ocvirk: »Kaj si tak žalostna?« Moški zbor, poje »Pevsko društvo Krakovo-Trnovo« pod vodstvom g. Mirka Premelca. 3. a) A. Lajovic: Kaj bi te gledal? b) J. Pavčič: »Kaj mi pravi ptiček ta?«, poje gospa Pavla Lovčeva, spremlja g. Anton Neffat. 4. a) Dr. G. Krek: »Iam na vrtni gredi«. b) St. Premrl: »Lilije«. c) A. Lajovic: »Nadpince«. Mešani zbori, poje pevsko društvo »Slavice« pod vodstvom g. Marija Kogojca. 5. a) Leoncavallo: »Prolog iz opere »Bajazzo«. b) Gounod, Mollite Valentina iz opere »Faust«. Poje g. Stefan Romanowski, spremlja g. Anton Neffat. 6. a) Ferdo Juvanec: »Slovenska zemlja«. b) A. Forster: »Razbila čaša«. c) O. Dev.: »Zar je morala doč?« Moški zbori, poje pevski zbor »Zveze jugoslovanskih železničarjev« pod vodstvom g. Mirka Premelca. 7. a) Lisinski: »Zorko moja«. Tužaljka iz opere »Porin«. b) A. Lajovic: Serenada. c) St. Moniuszko: Arija iz opere »Halka«. Poje g. Marcel Sowilski, spremlja g. Anton Neffat. 8. a) Stevan St. Mokranjac: 11. Rukovet srbskih narodnih pesmi. b) A. Lajovic: Kroparji. c) A. Lajovic: Ples kralja Matjaža. Mešani zbori, poje pevski zbor »Glasbene Matice« pod vodstvom g. Josipa Michla. 9. a) E. Adamič: Večerna (Kanon), b) M. Hubad: Je dro uščno polet (koroška narodna) mešana zbor; c) E. Adamič: Čuj nas, zemlja, moški zbor. Poje pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« pod vodstvom kapelnika g. Zorka Prelovca. Po koncertu prosta zabava. Svira orkester Dravske divizije pod vodstvom kapelnika g. dr. Cerina. — Vstopnina na koncert je sledeča: Prilijež 1. in II. vrsta 15 din., III. in IV. vrsta 12 din., V.—VIII. vrsta 10 din., IX.—XII. vrsta 8 din., VII.—XXI. vrsta 5 din. Balkon I. vrsta 5 din. in galerija I.—IV. vrsta 4 din., stojšča 3 din., za dijake in vojske 1 din. Predprodaja sedežev in vstopnic v trafikah v Prešernovi ulici.

Ij Vabilo na občni zbor »Družbe sv. Elizabete«. Družba sv. Elizabete ima občni zbor 3. adventno nedeljo, 11. dec. ob 4. uri popoldne v Marijanišču (prilijež) po naslednjem vsposredu: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnice-namestnice. 3. Poročilo blagajničarke. 4. Predlog za izpremembo § 14. d. uštevih pravil. 5. Slučajnost. Pred občnim zborom bodo ob pol 4. uri v kapelici Marijanišča litanije. Na ta občni zbor »Družbe sv. Elizabete« se iskreno vabijo vse članice, pa tudi dobrotniki in prijatelji družbe, da se ga udeležijo v kar najobilnejšem številu.

Ij Šentjakobska prosveta. Danes ob šestih zvečer bo predaval mons. Viktor Steska o zanimivem dogodku iz naše zgodovine. Vabimo k obilni udeležbi — Vstop prost.

Ij Napovedani sestanek, ki se vrši pri frančiškanih na porti, bo danes ob 10. uri dopoldne, ne pa ob 4. uri popoldne.

Ij Predavanje frančiškanske prosvete. V torek, dne 26. novembra, ob 8. uri zvečer predava glavni urednik »Slovenca«, Franc Smodej.

Ij Rokodelski dom. V ponedeljek, dne 28. t. m., bo predaval v dvorani Rokodelskega doma profesor dr. Valentin Rožič o splošno važni, zlasti pa za obrtnike naravnost potrebni zadevi. Pričetek predavanja je točno ob 8. uri zvečer.

Ij Občni zbor starešinstva se vrši danes, 27. t. m. ob 10. uri v dvorani Akademskega doma. — Predsednik.

Ij Elizabetna konferenca pri Sv. Petru ima sejo v ponedeljek, dne 28. novembra ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih.

Ij Miklavž pride! Kdaj? V nedeljo 4. dec. ob 7. zvečer. Kam? V veliko dvorano Uniona. Tu bo njegov prihod brezdomno najveličastnejši. Sprejemstvo njegovo bo šlo nad 50 duhov iz spodnjega in zgornjega sveta. — K tej najlepši priložnosti tistega večera vabi vse — Šentpeterski Orel v Ljubljani.

Ij Darovi za Miklavžev večer dne 4. dec. v Unionu dobro zaviti in z natančnimi naslovi opremljeni se sprejemajo samo v soboto 3. dec. od 2. do 8 ure zvečer v prostorih Šentpeterske Prosvete.

Ij V šentpeterskem prosvetnem društvu bo v ponedeljek, dne 28. t. m. ob pol 8. uri zvečer drugo predavanje iz cerkvene zgodovine. Vabimo k številni udeležbi. Vstop prost. — Po predavanju odborova seja. Pred predavanjem posluje knjižnica.

Ij Pevski zbor katoliškega društva rokodelskih pomočnikov ima danes ob 11. uri pevsko vajo. Ij Pevski odsek frančiškanske prosvete ima v ponedeljek ob 7. zvečer svoj občni zbor. Ob 7. uri sledi pevsko vajo. Ij Umrlj se v Ljubljani: Frančiška Poje, 51. let. — Fran Vidali, zasebnik, 67 let. — Marija Črnivec, sprevednikova vdova, 61 let. — Slavko Markovič, čevljarjev sin, 5 mesecev. — Elizabeta Vojit, hči postaj. odpravnika, 11 dni. — Josip Hercog, vodja bivše mešne polic. straže, 68 let. — Marija Bizjak, zasebnica, 57 let. — Herbert Paternuš, otrok-hiralček, 2 leti in pol. — Ivan Lukasser, sin žel. kotlarja, 16 mesecev. — Ernest Kralj, rudniški dninar, 34 let. Ij Dograditev nove palače. Lani se je pričelo z gradnjo velike palače »Ljubljanske Kreditne

banke« na vogalu Aleksandrove in Dunajske ceste. Načrt je izdelal češki arhitekt Krasny, gradbeno delo te ogromne stavbe pa je prevzel staro gradbeno podjetje G. Tönnies v Ljubljani. Ta palača je ena največjih v Jugoslaviji. Ima pritišče in 5 nadstropij, visokih 25 m in 2 nadstropji pod zemljo, ki segata 8.80 m v zemljo. Prva dela so pričela 17. avgusta 1920. Zaposlenih je bilo dnevno okrog 240 delavcev, ki so bili razen 20 vsi Jugoslovani. Največ časa je vzelo izkopavanje temeljev, ker se radi bližine drugih poslopij ni moglo razstreljevati. Zanimivo je, da so pri izkopavanju zadeli ob stare rimske zgradbe mesta Emone. Izkopali so 10.093 m³ zemlje. 28. aprila t. l. je bil položen temeljni kamen, nakar je delo skoraj dva meseca vsled stavke delavcev mirovalo. 13. junija se je pričelo z betoniranjem železobetonskega stropa nad podzemljem, 27. julija na prizemlju, 22. avgusta nad prvim nadstropjem, 15. sept. na drugem, 8. okt. nad tretjim, 10. okt. nad četrtim, 14. novembra nad petim nadstropjem, ki je bil 23. t. m. dokončan. Pri tem ogromnem delu se ni zgodila niti ena nesreča, kar je gotovo zelo laskavo za zgradbeno vodstvo družbe Tönnies, ki je polagalo izredno važnost na vestno postaviteljev skeletov. Kakor se je izrazil arhitekt g. Fuks našemu uredniku, bo poslopje jeseni prihodnjega leta izročeno svojemu namenu. — Večraj popoldne se je ob priliki dozidanja do podstrešja vršila pogostitev delavstva. Ob 3. uri je zaigrala na strehi palače godba dravske divizije par veselih koračnic na veliko radovednost ljubljancev, na kar so v pritišču ljubeznive dame pogostile delavce in povabljenе goste.

Ij Lov na bika. V četrti popoldne je bik, ki ga je prodal g. Fabjani iz Šiške, zdviljav v vagonu na južnem kolodvoru ter težko poškodoval sprumljevalca, ki mu je pretrgal z rogni usta. Spremljevalca je rešil pred zbesnelim bikom tovariš s tem, da ga je spustil iz vagona. Bik je planil iz vagona ter go udri ob tiru proti Udmatu. Ustaviti so ga skušali trije železničarji s tem, da so mahali s palicami proti njemu; toda bik je vse tri podrl na tla. Po ovinkih je zbesneli bik, ki se ga nihče ni upal ustaviti, dospel po Dolenjski cesti na Rudnik. Klátil se je po hribovju okoli Rudnika dva dni. Prišel je na Laverco, pozneje po Dolenjski cesti zopet do gostilničarja Jesiha, kjer je v bližini podrl s kolesa nekega delavca, ki je bil tudi nekoliko poškodovan. Bik se je zaletel tudi v nekega konja. Večraj popoldne so potem na Dolenjski cesti na policijsko stražnico na Dolenjsko cesto po pomoč, na kar so je pripeljal na lice mesta policijski stražnik iz Ljubljane, ki je s štirimi streli iz karabinke podrl pod Debelim hribom bika na tla. Ko so mu s sekirami ukrotili podivljano razpoloženje in mu s mesarskim nožem spustili kri, so bika prepejali v ljubljansko klavnico.

Orlovski vestnik.

Okrožni svet ljubljanskega orlovskega okrožja se vrši v ponedeljek 28. novembra ob pol 8. uri v pisarni Podveze, Ljudski dom. — Predsednik.

Dijaški vestnik.

d Zvezda. Danes ob pol 11. uri je sestanek v Ljudskem domu, II. n. str. Podpredsednica.

Prosveta.

pr Bogoslovna akademija je bila lanske leto ustanovljena kot odsek »Leonove družbe«. V enem letu se je delovanje Akademije tako razrastlo, da se mora organizirati kot samostojno znanstveno društvo. Nova pravila BA je vlada že odobrila. V torek, dne 29. t. m. ob štirih popoldne se bo vršil ustanovni občni zbor (v Jugoslovanski tiskarni I.). Vabimo vse, ki se zanimajo za bogoslovno znanost. — Za pripravljali odbor: Dr. F. Grivec, dr. A. Ušeničnik dr. J. Ulčič.

pr Drugi koncert g. Holodkova in g. Veselove v opernem gledališču je naše prvotno mnenje o njiju umetniški zmoglostih samo utrdilo, tako da prvemu poročilu kaj bistvenega ne moremo pridejati. Proč vsem je g. Holodkov zopet razvnel kresove in plosk je bil kakor bi po bakreni strehi na gostu sula kot jajca debela toča. Občudovali smo nepopisno dramatično silo njegovega petja. Kakor bi se odpiralo veličansko žrelo, tako je iz njegovih ust grmel glas do nezasišane moči; pa tudi v višine, ki postaja sicer nevarna, se je poigraval in pri vsem nikjer najmanjšega pritiska, vse polno, voljno. Seveda tak dramatični glas ne more imeti vse lirčne miline in mu je tudi treba ni, dovolj je, če nežna čustva s svojimi sredstvi tako izrazi, da nam pesem seže v srce. — Pri g. Veselovi nas je posebno presenečalo to, da je navzlic najtežjim melodičnim postopom in koloraturnim drzovitostim, ki so ji brezhibno vrole iz čudno gibkega grla, »vzdržala brez opore instrumenta intonacijo popolnoma čisto. Če bi ne razumeli napačno, bi porabil beselo, ki je padla v križkov bližini: boli čisto je vzdržala višino kot klavir. V dar je dobila lep šopek. — Ob tej priliki smo se posebno dobro zavedali, da je prostor, ki ga je gledališka uprava nakazala poročevalcem, zelo neugoden. Ker slabo akustičen. Najmanj petdeset odstotkov slabši je vtiš pa-ta tu kot n. pr. pri tleh. (Poročevavec je prvič poslušal v priliježi.) Če je gledališkemu vodstvu kaj od tega, da dobi kritika o glasbi točen vtiš, naj bi izbrala kak primernejši prostor. Če za opremo ene opere izlaja — kot se čuje — visoke stotisočake, potem se ji pač ne bo poznalo, ako za poročevalce odloči prostor, ki letno donasa en ali dva tisoč kron kot sedanji. K.

Gospodarstvo.

g Taksa od pobornic, izstavljenih denarnim zavodom. Občinstvo in zlasti denarni zavodi se glede kolkovanja priznanic (pobornic) v smislu tarifne postavke 33 začasnega zakona o takсах in prisojbinah (Ur. list št. 100, 1921) opozarjajo na sledeče: 1. Ako kdo položi pri denarnem zavodu denar, da mu ga ta zopet izplača, čeprav potem drugega zavoda, je o izplačilu izstavljena pobornica takse opravečena. 2. Taksi podvržene so samo pobornice o gotovi vsoti, katero je smatralo za odškodnino (protivrednost) za delo, uslugo, prodano premetle ali vobče za obravnavanje izvestne obveznosti. Takso je v teh primerih plačati v kolkih na pobornici, ki se izročijo denarnemu zavodu, v tuzemstvu, kjer se izplačilo dejansko izvrši. Ako se pa plačilo nakaže v tuzemstvu, se plača taksa

pri nakazujočem tuzemskemu denarnemu zavodu. Vsled tega ne podlegajo taksi potrdila denarnih zavodov, ki jih izdajajo za položene vsote, da se izplačajo po drugem zavodu (Glej razglas finančne delegacije z dne 17. nov. 1921 št. B II 50-99 v Uradnem listu).

g Tvorinca kakov in prepečenec V. Bizjak in drug v Rogški Slatini je odlikovana z nazivom: Kraljevi dvorni dobavitelj. V kolikor nam je znano, je to prva slovenska tvorinca, ki je prejela ta odlični naslov.

g Draginja v Angliji konstantno pada. Anglija je edina dežela v Evropi, kjer draginja konstantno pada. Od novembra lanskega leta, ko je draginja v primeri z julijem 1914. leta znašala 180 odstotkov, je padla letos polagoma na 100 odstotkov, tako da je danes na Angleškem vsaka stvar približno samo še enkrat dražja nego pred vojno. Seveda so padle tudi plače, ponekod celo bolj nego izdatki za življenje, vendar pa se nad tem ne pritožujejo, da bi le bilo zadosti dela. Število brezposelnih namreč ne pada, ampak bo le še bolj naraslo, ako se bo glasom sklepov washingtonske konference reducirali gradbeni program vojne brodovja. Druge odpomohi ne bo, nego da se začnejo izdelovati poljedelski stroji za Rusijo, o čemer se resno razmišlja.

g Cene prešičem na Dunaju so notirale v četrti sledeče: masni prešiči 880—960 n.-a. kron, mladi prešiči 750 n.-a. kron za 1 kg žive teže.

g Cene kovinam v Londonu. V Londonu so notirali dne 23. novembra za kovine sledeči kurzi: baker 607/8, cin 1607/8, svinec 257/8, cink 257/8.

g Cene žitu v Ameriki. Dne 23. novembra so notirale v Chicagu žita sledeče cene: pšenica od 110 do 121, koruza od 50 do 55, oves 337/8.

g Dobava mesa za garnizijo Ljubljane. Komanda Dravske divizije oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo sklenila 5. decembra t. l. dopoldne pri IV. armijski intendaturi v Zagrebu (Jezuitski trg 4, soba št. 128) pogodbo za dobavo mesa za potrebo garnizije Ljubljane za čas od 1. januarja do 30. junija 1922. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, pogoji pa pri divizijski intendaturi v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Premog na Francoskem ceneži Francoska vlada je znižala cene premoga za 5—6 fr. pri toni. g Vzorčni semenj na Dunaju. Na Dunaju se vrši dne 19. do 25. marca 1922 veliki vzorčni semenj.

g Ogledala diažja. Zveza nemških tovarnarjev zrcal je zvišala cene zrcalom za 80 odstotkov.

g Kolkovanje garancijskih pisem. Občinstvo se opozarja, da se mora za garancijska pisma dnesti predpisano takso v kolkih ž, ko se predlože generalni direkciji državnega računovodstva v registriranje, sicer zapadejo tako izdajatelj kakor tudi prejemniki takih garancijskih pisem kazni.

Ne uničite lica Ljubljane!

(Dolge.)

V modernem stavbarsvu mest je odločilen za vtis blok in ne več toliko posamezne hiše. Hiše v bloku so celota vse skupaj. Nove stavbe ob Dunajske ceste proti Tivoliju pa kršijo brezobzirno načelo enotnosti bloka. Nova palača »Trboveljske družbe« in menda tudi nova bančna stavba na oglu poljudane Beethovne ulice bo s-a presegali višino drugih že obstoječih hiš teh blokov za tretlino. V bloku pa mora biti ravnovesje s'rešnih višin. Gledališče, Narodni dom, stare še hiše z ne ravno slabimi fasadami na nasprotni strani ceste, bodo videti kot kočje radi previsokih novih stavb. Blok pa mora biti celota in biti v sorazmerju tudi z sosednjimi bloki.

Tudi cele ulične fronte morajo imeti ravnotežje. Najstrašnejša napaka v tem oziru je nova stavba »Kreditne banke« na Dunajski cesti. Petnadstropna višina te palače je gorostasna. Niti ena hiša na celi Dunajski cesti od Gosposvetske ceste in v celi Selenburgovi ulici do Gradišča ni višja kot dve nadstropji. Že od železniške proge se ti zdji to poslopje kot gora, ki napravlja uničujoče in docela tujo impresijo. Vtiš pošne palače, »Jadranske banke« in pa hotela »Slone« je uničen za vedno. Če bi kdo hotel nalašč spraviti cel del mesta iz estetičnega ravnotežja, bi ne mogel napraviti drugače. Ulica je postala kotel, ne pa svoboden prostor. Na izgovor, češ da je treba gledati, da dobi mesto nove velike stavbe, je edini pametni odgovor, da je potem treba celo sedanje mesto odgovor, da je po-e mtreba celo sedanje mesto podre i in postaviti sama taka moderna poslopja.

Višina poslopij ob ulicah mora biti v skladu in sorazmerju z širino cest. Tudi to je temeljno načelo modernega stavbarstva mest in ne le samo zahtevek higijene, da imajo lokali dovolj luči in zraka. V srednjem veku, ko so bila mesta obzidana, so seveda postavljali visoke hiše ob ozkih ulicah, danes pa tega, zlasti v Ljubljani, ni treba. Ljubljanski stavbiški red dovoljuje največ 20 m visoke hiše, ker so nove ceste široke poprečno 14—16 m, in pa radi nevarnosti potresa. Če nastane požar ali potres, se prebivalci v visokih hišah v veliko večji nevarnosti kot v nižjih. »Wolkenkratzerje« nimajo tudi one stavbne trdnosti kot solidne, primerno visoke stavbe; prebivanje v »kasarnah« že radi nemira ni posebno prijetno. Poceriti se da zidanje tudi na drug način kot z zidanjem v višino.

Na vzhodni strani Miklošičeve ceste nasproti sodnijski palači projektirajo stavbo »Delavske zavarovalnice zoper neugode« in »Bolniške blagajne« pripravljene je za to precej milijonov. Višina projektirane palače pa bi absolutno ne smela presegati višine sodnije. Hiša na oglu Sodnijske ulice ob Miklošičevi cesti in zadnja hiša ob ti cesti pred Pražkovo ulico sta dvenadstropni, blok je torej projektiran za dve nadstropji. Če bi bila nova stavba »Delavske zavarovalnice« in »Bolniške blagajne« dosti višja kot omenjeni hiši ali pa solnija, bo pokvarjena podoba cele Miklošičeve ceste, ki je naravni glavni vhod v mesto in je že sedaj do Dalma inove ulice po nerodnem zazidana z trinadstropnimi poslopiji. Dominanta zgornjega dela Miklošičeve ceste je in ostane sodnijska palača in se ji morajo nujno prilagoditi ostale stavbe v bližini. Da bi se na sodnji postavljalo še eno nadstropje, je popolnoma nesmiselno, ker bi bila arhitektura pokvarjena. Za višje dež, sodišče in druge urade bi bilo treba postaviti nove monumen-

talno poslopje kot pendant sodnji na nasprotni strani parka ob Dalmatinovi ulici.

Nameto, da bi arhitektonsko priredili konec Miklošičeve ceste kot vno v mesto ter izpremenili regulacni načrt tako, da bi ogelne hiše ob Cesti na južno železnico bile v elipsi potisnjene nazaj, postavili so tri naravnost neokusne hiše ob fronti zadnjega dela Miklošičeve ceste. Elipso so napravili na koncu Kolodvorske ulice ter prostor pred kolodvorom polakali z granitom, tako da je že danes po nekaj mesecih ves jamast. Ravno tak bo postal novi granitni tlak v Volfovi ulici in na Sv. Petra cesti, ker nima podlage. V Ljubljano spada lesen tlak, ne pa kamenit, ker ni promet tako strašen, in ker po lesenem Jaku teko tudi pripripi kmečki vozovi tibo in ne odskakuje o tako kot po dražjem granitnem. Pariz in Dunaj imata po širokih cestah lesen tlak. (Konec prih.)

Malo odgovora

na članek o »modernih umobolnicah« v »Slov. Narod« z dne 23. novembra 1921.

Gospodu dr. Fran Göstlu moram povedati, ker gotovo tega še ne ve, da je prisilna delavnica zavod, katerega je ustvarila leta 1814. ustanova kanonika pl. Schluderbacha, ki je dal v svoji poslednji oporeki vliati v namen osnovanja prisilne delavnice na razpolago znatni znesek v gotovini. Nadalje moram mu povedati, da je vlada iz davkov dala sredstev na razpolago, da se seveda in opravi poslopje za prisilno delavnico, namreč tako, da je vsa skrb za pobeg prisilincev kolikor le mogote odpravljena. Torej pač ne zadene vlade krivda, da ne odgovarja poslopje — zahtevam za umobolnico... Tudi mi moram povedati, da je bilo tkinjenje prisilne delavnice de facto v protislovju z zakoni, kajti stari avstrijski zakoni o izrekanju dopustnosti oddaje v prisilno delavnico veljajo po revolucionarnem manifestu narodnega večja z dne 31. nov. 1918 neokrnjeni! Še več! De luro obstoje prisilne delavnice celo po zakonu, sklenjenem od narodne skupščine z dne 2. avgusta 1921. Ta zakon se imenuje zakon za zaščito javne varnosti in reda v državi! Ali ni s tem zakonom, ki podreja prisilno delavnice ministrstvu pravde, naravnost priznana, da je treba za zaščito javne varnosti in reda take ljudi, ki so od sodišča priznani rušilci javne varnosti — zavarovati v prisilni delavnici. Zakaj obstoje še dandanes prisilne delavnice v Pragi, Pardubicih, Brnu, Znajuju in drugod? Ali znabi zaradi tega, ker nise potrebne? Resnica je, da humanitarnost zahteva obzire za slabotne ljudi! Toda če je bilo neje svetovno vojsko in potem možno, da sem upravljal podplisani treje zavodov: prisilno delavnico, vzgojevališče in blazno hiralnico po enim krovom, bo tudi sedaj to mogote, in to tem bolj, ker vzgojevališče na noben način ne spada pod isti krov kot pristljeni in slaboumeži, in so tak zanje že pripravljene prostori v Kočevju. Prisilincev pride po mojem mnenju lahko takoj 80 pod krov. Zanje je gotovo prostoral Koliko manj tavlin, sleparji, nasilji bo po deželi, kako si bo ljudstvo oddahnilo, ako bo vedelo, da so njegovi največji lumpje pod ključem... Zato naj mi g. dr. Göstl ne zameri: njegovo stališče je preenostavno, preozkosrčno, ne upošteva obstoječih zakonov pozablja, da je prisilna delavnica eminenten institut za varnost državljanov in da ima tudi namen ljudi navajati na delo, kar je tudi humanitarno. Prisilna delavnica in zavod za blazne hiralce, oboje se da združiti, seveda le za silo in zaenasa. Ampak pozabiti se ne sme, da se je norišnica urinila v prisilno delavnico in ne narobe!

Ljubljana, 23. nov. 1921.

CIRIL DOLENC.

Ljubljanska porota.

Mlad carinik pred poroto.

Na zatočni klopi sedi mlad carinik; dne 21. oktobra 1894 v Ljubljani rojeni Stanko Horvat. Izdelal je v Ljubljani gimnazijo, napravil maturo, obiskoval en semester agrikulturo in je pred dvema letoma vstopil v službo k carini. Prideljen je bil carinarnici v Železnikih. Horvata zagovarja g. dr. Malnerič.

Horvat je obdolžen, da je skušal dobiti od štirih oseb denar; v enem slučaju se mu je posrečilo, v drugih pa ne.

France Mesec iz Rovt pri Sv. Lenartu je plačal v Ljubljani 4000 K, ker je izhitopil enega konja. Carinarna v Železnikih mu je poslala tri valjda, nato je prišel carinik Horvat k njemu v Rovte in mu je rekel, da bo moral plačati 40.000 dinarjev kazni; če pa da njemu med štirimi očmi 10.000 K, bo pa spise razglazl. Mesec kot priča zaslišan, je rekel, da bi bil teh 10.000 K plačal, če bi bil denar imel. Horvat je odločno zanimal, da bi bil od Mesca zahteval 10.000 K in da si je to Mesec izmisli.

Janez Frelih iz Sorice je imel na Podbrdu les. Sel je s tremi volji tja. Medtem so Jugoslovani zasedli Sorico; Frelih je na Podbrdu prodal volj. Pozvan je bil na to v carinarnico v Železnikih, kjer mu je carinik Horvat rekel, da bo moral plačati 60.000 K kazni. Frelih je nato rekel, da predno bo plačal kazni, bo rajši našel odvetaika. Horvat mu je nato rekel: »Če mi daste 300 dinarjev, pa boste prosti! — Če jih nimate, pa pojdite h kaki »šporkasi« in si jih izposodite! Horvat priči Frelihu: »Ni res, kar ste povedali! Frelih: »Zakaj ni to res! Kako morete to reči!«

Ivan Zgaga iz Poreze je vozil les. Ker so se Italijani umaknili, so mu fin. organi prijeli konja. Horvat je Zgagi sporočil, naj pride v carinarnico, ker mu grezi kazni 180.000 K. Med potjo je govoril Zgaga z nekim orožnikom, ki mu je rekel: »Pazite, mi že dolgo časa opazujemo, pa ne pridemo na jasnote! Horvat mu je rekel v Železnikih, da bo kaznovan z 180.000 K, če pa da za nekega visokega uradnika v Ljubljani 12.000, njemu pa 4000 dinarjev, se bodo uradni spisi uničili. Zgaga je položil na mizo 300 dinarjev, toda ker je horvat zahteval 400 dinarjev, sta se razšla. Horvat priči: »Ni resnica, kar ste povedali! Zgaga: »Gospod uradnik, jaz malo govorim, toda kar govorim, je resnica, posebno ker še pred živim Bogom govorim!«

Priča France Šmid iz Rudna je izpovedal, da je prišel Horvat k njemu in mu rekel, da bo moral plačati 48.000 dinarjev kazni. Pristavil je: »Če mi daste 10.000 K, Vas bom oprostil, sicer boste plačali 48.000 dinarjev globo!« Saj sem Zbontarja tudi oprostil! Šmidu je še rekel, da mu bo šel tudi pri izhitopljenju na roko, če mu bo kaj dal. Horvat priči: »Vse ste si izmislili! Priča Šmid: »Prisegel sem! Kar sem govoril, sem govoril po pravici!« Porotnikom sta bili stavljeni dve vprašanji, kateri so porotniki soglasno potrdili, na kar je razglasil predsednik g. višji svetnik Butovec sodbo, s katero je bil Horvat obsojen na 15 mesecev težke ječe. Zbontarju mora povrniti 10.000 kron.

(Za dvakratno obliavo v jednu se
racuna 16 kron.)

**BARVNI TRAKOVI, OGLJENI
PAPIR.**
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 8

BATERIJE ZA ŽEPNE SVETILKE
A. Stadler, Sv. Petra cesta št. 23.

FOTOGRAFSKI ATELJEI:
Grabec Franjo, Miklošičeva c. 6.

IZDELOV. ČAJNEGA PECIVA.
T. Novotny, Opekarska cesta 26.

KNJIGARNE
Jugoslav. knjigarna, Pred škofijo.

KLOBUKI in KONFEKCIJA:
Kunovar Ivan, Stari trg 10.

Prilporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno obliavo v jednu se
racuna 16 kron.)

KLEPARJI
Koro T., Poljanska cesta 8.
Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.

KROJAC.
Slapčar Oroslov, Ravnikarjeva ul. 13.

KONFEKCIJSKE TRGOVINE
Olup Josip, Pod Irančo.

LEKARNE
»Pri Mariji Pomagaj«, Reslj. c. 1.

MEHANICNA DELAVNICA
za pisalne stroje.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 8

PARNA PEKARNA
Jean Schreya nasl. Jakob Kav-
čič, Gradišče št. 5.

PISALNI STROJI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

SPEDICIJSKA PODJETJA
Ranzinger R., Cesta na južno že-
leznico št. 7-9.

Uher F. & A., Selenburgova ulica
4. (Tel. 117.)

SOBNO SLIKARSTVO
Košak Ivan, Bleiweisova cesta 15.
Žuran Martin, Mestni trg 12.

RAZMNOŽEV. APARATI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

TRGOV. Z DEŽN. IN SOLNČN.
Mikuš L., Mestni trg 15.

**TRGOVINE Z ŽELEZNINO IN
CEMENTOM.**
Erjavec & Turk pri »zlati lopati«
Valvazorjev trg št. 7.

Sušnik Alojzij, Zaloška cesta 11.

**URARSKA POPRAVILNA DE-
LAVNICA.**
Seliškar Ivan, Pot v Rožno doli-
no št. 10. (Ceno in točno.)

TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO
Černe Lud., Wollova ulica 3.

**ZALOGA CEMENTA IN CEM.
IZDELKOV:**
Cihlař Jos., Dunajska c. 67.

ZALOGA POHISTVA.
F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

**ZALOGA VOLNENIH IN SVILENIH
SIT.**
Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

Inserira te v Slovenicu!

Rebolj Franc
učitelj

Viki Rebolj roj. Jerman
učiteljica

POROČENA
Ljubljana, 27. novembra 1921

Gestetnerjev Rotary
razmnoževalni aparat
se ugodno proda. — Jurčičev trg št. 8.

**Tri dobro izurjene
sladčičarske
pomočnike**

sprejme takoj »Prva gorenjska
izdelovalnica finega čajnega pe-
civa in kekisa K. VIDIC, Jese-
nice-Fužine, Gorenjsko. 4312

Učenec za kovaško obrt
priden, poštenih staršev, se išče takoj za
izdelovanje sekir, lopat, motik itd. —
Fužina Niko Ahačič, Tržič, Gorenjsko.

ženitna ponudba Posestnica v
Ljubljani, z
dobrodo, srednjih let, želi pridnega go-
spodarja. Ponudbe pod: »Gospodinjac
4336 na upravništvo »SLOVENCA«.

Bolniške strežnice
izveštane, dobe stalno mesto
v Sanatoriju v Zagrebu, A-ulica 18,
ob popolni oskrbi in plači. Prednost ima-
jo sestre, ki so večje instrumentirane.
Ponudbe na Sanatorij. 4337

Naročajte in širite „Slovenca“!

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem žalostno vest, da je naš ljubljani soprog, oče, stari
oče, stric, gospod

Jožef Herzog
mestni poduradnik

danes, dne 26. novembra ob pol 7. uri zjutraj, po kratki mučni
bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se vrši v nedeljo 27. nov. ob
pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Gosposvetska cesta 16, na
pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi.
Pokojnika priporočamo v blag spomin.
V Ljubljani, dne 26. novembra 1921.

Ivana Herzog, soproga. — Jožko, Ivan, sinova. — Marija,
Albina, Ivica, hčerke. — Alojz Felcher, Franjo Perčič,
Fritz Hübner, Rozi Herzog, roj. Pire, zeti in sinova.

Naša ljuba mama, sestra in tašča, gospa

Julija Soklič, roj. Pysch

je 24. t. m. na Dunaju nenadoma umrla.

Pogreb ljube pokojnice je bil v soboto ob 2. popoldne na
pokopališče Meidling na Dunaju.

Maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.
Ljubljana — Dunaj, 26. novembra 1921.

Vida Rataj, roj. Soklič, hči. — Boris, Ernst, Julijan, sinovi.
— Marija Palčić, roj. Pysch, sestra. — Karl Pysch, brat.
— Inž. Janko Rataj, zet. 4338

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da
je preminul 25. t. m. v 56. letu svoje starosti v Ptuj po kratki
mučni bolezni, preljubljeni soprog, oziroma nepozabni najin oče,
gospod

Veko Belšak
davčni upravitelj v pokoju.

Pogreb se vrši 27. t. m. ob pol 4. uri popoldne iz hiše ža-
losti, Hrvatski trg št. 2, na mestno pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala dne 5. decembra ob 7. uri
v stolni cerkvi.

Posamezna obvestila se ne bodo razpošiljala.

Ptuj, dne 25. novembra 1921.

ZALUJOČA RODBINA.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporab-
ljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“

kot kosmetikum za ne-
govanje zob, zobnega me-
sa, glave, kot doatek k
vodi za umivanje, ker je
radi svojega anti-septičn.,
čistega, osvetojučega de-
lovanja najboljšega učila ka
Ravnotako je priljubljen
kot krenko, blago delujoče
in vrlo prijetno sred-
stvo za drgnjenje
hrbta, rok nog in celega
telesa. Je mnogo močnejši
in delujoč kot Franco ko
žganje in najbolje sredstvo
te vrste. Tisoče priznanih
Z zamotom in poštino
za vsacega: 3 dvo nite
all 1 specijalna steklenica . . . 48 K.

Za prodajalce:
12 dvojn all 4 spec. steklenice 168 K
24 : : 8 : : 260
36 : : 12 : : 394
poštine prosto na Vašo pošto. Kdor
pošlje denar naprej, dobi še popust v
naravi.

Dobri se tudi: Eliza obliž za kurja očesa 5 in
75 K; Eliza mentolni črtik 12 K; Eliza posipalni
prasek 11 K; pralno Eliza ribje olje 85 K; Eliza
voda za usta 56 K; Eliza kolonska voda 41 K; Eliza
šumska miris 41 K; Glycerin 6 in 30 K; Lysol.
Lysolform 30 K; kineški čaj 5 K; Eliza mrlce, ni
prasek 15 K; sirup za podgane in miši po 12 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Stubica donja, Elsatrg 134, Hrvatsko.

! Miklavževa darila !
priporoča M. TICAR, Ljubljana.

KUPIJO SE: vsakovrstni stroji
in orodje, tudi že
rabljeno, za mehanično stroko. Sivalni,
pisalni in razni stroji, dvokolesa.

F. Batjel, Ljubljana,
Zvonarska ulica št. 1.

Dve boljši sobi
že mogoče brez pohištva, iščem v sredini
mesta. — Ponudbe pod »F. V.« na upra-
vo SLOVENCA. 4304

Tri popolnoma izurjene, samostojne
žagarje
za polnojarmenike
sprejme takoj Lesna družba ILIRIJA,
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

Manjšo HIŠO z vrtom
v Ljubljani ali bližnji okolici kupim. Po-
nudbe pod »Hiša z vrtom« 4327 na upra-
vištvu »SLOVENCA«.

FILATELISTI!
Imam nekaj redkih hrvatskih jub-
lejnih, 29. oktobra 1918, mark na
prodaj. Nahajam se samo danes v
Ljubljani v hotelu »SLON«. Vpraša
naj se pri vrtarju. 4330

Za krmo se dobi moka, otro-
be, ajdove luskinke,
zadnje žito in deteljne pleva pri:
FRANC POGAČNIKU, Ljubljana,
Dunajska cesta št. 36. 4320

Železno blagajno
srednje velikosti, kupi Kmetijsko društvo
v St. Rupertu, Dolenjsko. 4333

STAMPILJE
svih vrst
CIRIL SITAR
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 13

**Novosti božičnih in
novoletnih razglednic**
priporoča M. TICAR, Ljubljana.

MLEKO
Stalno rabimo 15 do 20 litrov mle-
ka dnevno. Ponuditi je takoj na:
KAVARNO »SLO N«.

Deteljno seme in vse druge pri-
delke plačuje
najbolje SEVER & KOMP., Ljubljana,
Wollova ulica 12. Zahtevajte naše tržno
poročilo, ki se vam bo ob vsaki pre-
jembi cen brezplačno doposlalo. 4284

Harmonij prodam poceni.
— Naslov pove upravništvo »Slovenca«
pod št. 4310.

Kupi se
**priprava za avio-
genno varjenje**
kompletna ali pa tudi dele in
jeklene steklenice za kisik
Ponudbe pod »kupi se« na ALO-
MA COMPANY, anončna družba z
o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3.

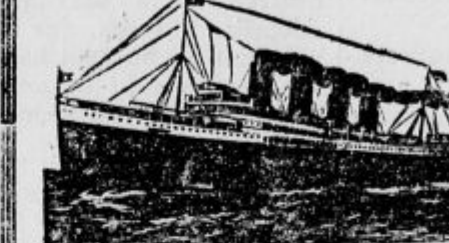
Divjaci in perutnino:
zajec, srne, jelene, divje race, fazane,
erebice, islotako domača piške, kokoši,
goske, race, pularde, purane itd., kupi v
vsaki množini po najvišjih cenah
— eksport perutnine in divjačine —
**E. Vajda, Čakovec, MEDJI-
MURJE.**
Brzojavni naslov: VAJDA ČAKOVEC.
Interurban telefon št. 59. 4274

Naznanilo. Podpisana naznanja p. t. občinstvu, da je
otvorila gostilno na Žabjeku št. 3.
Priporoča se p. t. občinstvu in prejšnjim gostom za obisk, ob-
ljudljajoč točno postrežbo z jedili in dobro kapljico.
Viktorija Lavrič.

Iz HAVRE v AMERIKO
samo 6 dni.

Edino najkrajše črte preko HAVRE, CHERBOURGA in
ANTVERPENA v NEWYORK.

Vozne listke in zadevna pojasnila izdaje edino konc.
potovalna pisarna

Ivan Kraker
v Ljubljani
Kolodvorska ulica 41,
blizu glavn. kolodvora.

Zenski zdravnik in porodničar
MED. UNIV. DR. FRANCE TOPLAK,
bivši večletni sekundarij deželne bolnice v Ljubljani, eldve-operator
vseučiliške ginekološke in porodniške klinike prof. Pithe v Pragi,
ordinira od 11 do 12 in od 2. do 4. ure
(razen ob nedeljah in praznikih) 8890
MARIBOR, GLAVNI TRG 18.

Centrala:
Ljubljana, Rimska
cesta 2.

Podružnice: Ljubljana, Maribor, Beograd,
Dunajska c. 20, Jurčičeva ul. 9, Knez Mihaj-
tel. št. 470. tel. št. 133. lova ul. 3.

sedlarsko delavnico
z družinskim stanovanjem, na jako pro-
metnim kraju na BLEDU. Več se poizve
v Lescah št. 5, Gorenjsko. 4316

Inženier Dr. Miroslav Kasal
ob aktivno poverjeni-
siavbn inženier
Ljubljana,
Hilsejeva ulica št. 2
Specijalne stavbene podjetje
za betonske, talozastretnoske
in vodne zgradbe
Izrada vodnih sil.

